Náučný chodník Baba

Kraj:	Prešovský
Okres:	Poprad
Geomorfologická jednotka:	Kozie chrbty
Geologická jednotka:	veporské pásmo
Chránené územie:	prírodná rezervácia Baba
Prístup:	bus Svit, Štúrova ul. a pešo 1 km na juh okolo severozápadnej hranice cintorína na Nábreží Jána Pavla II.
Východisko:	Svit, povyše cintorína pri evanjelickom a katolíckom kostole na Nábreží Jána Pavla II.
Trasa:	Svit, južne od cintorína – Malý Smolník – Smolník – Lopušná dolina
Dĺžka, prevýšenie:	4,4 km, prevýšenie 280 m
Čas prechodu:	2 h
Počet zastávok:	5
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, ochranárske

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Trasa končí pri zelenej turistickej značke vedúcej Lopušnou dolinou.

Rok otvorenia: 1988, 2010 obnova

Aktuálny stav: Chodník je udržiavaný a dobre vyznačený.

Textový sprievodca: nie je; na stránke Prírodná rezervácia Baba sú voľne dostupné texty z informačných panelov > .PDF

Kontakt: Pro Meliori, n. o., Mierová 115/87, 059 21 Svit

Poznámky: (1) Trasa náučného chodníka vedie po južnom obvode, resp. okrajom prírodnej rezervácie, v ktorej je pohyb možný len po vyznačených trasách. (2) Podľa informácie na stránke chodníka je náučný chodník obojsmerne prístupný aj pre cyklistov.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Svit. Mesto západne od Popradu v Popradskej kotline na jej styku s Kozími chrbtami pri rieke Poprad. Je jedným z najmladších na Slovensku. Vznikol v druhej polovici 30. rokov 20. storočia postavením veľkej továrne na výrobu umelého hodvábu – viskózy (celulózy získanej z dreva) – rodinou československých priemyselníkov Baťovcov a osady okolo nej. S výstavbou sa začalo po odvodnení močaristých pozemkov obce Veľká podľa územného plánu českých funkcionalistických architektov Vladimíra Karfíka a Františka Lydie Gahuru v podobnom duchu, ako to bolo v prípade moravského mesta Zlín. Priemyselnú časť mesta od obytnej delil zelený pás. Za ním bola občianska vybavenosť – spoločenský dom s kinosálou, škola s internátom, reštaurácia, ubytovne pre slobodných zamestnancov – a za tým pravouhlá sieť ulíc s rodinnými domami a dvojdomami. Od roku 1937 mesto začalo používať názov Svit, vraj podľa mena prvého tunajšieho Baťovho podniku: S-lovenské vi-skózové t-ovárne. V 50. rokoch 20. storočia sa pôvodná továreň rozdelila na dva podniky: Chemosvit (výroba umelých vlákien, fólií, celofánu) a Tatrasvit (výroba bielizne a pančuchového tovaru). Štatút mesta získal v roku 1962. Jedinou stavebnou národnou kultúrnou pamiatkou v meste je funkcionalistická výpravná budova železničnej stanice Svit s veľkou sklenou vitrážou, projektovanou baťovými architektmi, ale dostavanou až v roku 1969. V časti budovy stanice sídli múzeum Baťa pod Tatrami.

Prírodná rezervácia Baba. Chránené územie vyhlásené v roku 1988 na ochranu reliktných teplomilných spoločenstiev vápencových a dolomitových skál v lokalite Baba na severných svahoch Smolníka (995 m n. m.) a Malého Smolníka (954 m n. m.) pri severnom okraji Kozích chrbtov so vzácnymi a chránenými druhmi flóry a fauny. V dôsledku veľkých mezoklimatických rozdielov ovplyvnených expozíciou svahov voči svetovým stranám rovnobežkovo (východo-západne) orientovaného pohoria i masívu Baba sa tu navzájom prelínajú teplomilné a chladnomilné rastlinné i živočíšne druhy. Prevládajúcimi lesnými spoločenstvami sú reliktné borovicové lesy s bohatým bylinným podrastom. Masív Baba je tiež archeologickou lokalitou.

Červená kolónia a **Múzeum pod Tatrami** – pozri v textoch náučného chodníka Kimbiark.

Kozie chrbty. Horský geomorfologický celok na severnom Slovensku členitého pôdorysu, pretiahnutého východo-západným smerom, medzi Liptovským Hrádkom, Liptovskou Tepličkou, Jánovcami, Svitom a Važcom prevažne charakteru vrchoviny. Ide o mladú kvartérnu hrásť, na východe ostro vyčnievajúcu nad susednými kotlinami – Popradskou a Hornádskou, dosahujúcu južne od Svitu

Kozím kameňom 1 256 m n. m. Okrem Podtatranskej kotliny (resp. jej dvoch častí – Popradskej a Liptovskej kotliny) a Hornádskej kotliny sa na juhozápade stýka v doline Čierneho Váhu z Nízkymi Tatrami. Svojráznou črtou georeliéfu tohto pohoria sú hlboké sedlá (tzv. suché sedlá, wind gap), deliace chrbát na niekoľko viac-menej izolovaných častí. Tieto sedlá, ktoré dnes využívajú komunikácie, sú pozostatkami starých dolín vodných tokov, odvodňujúcich pred poklesom Vikartovskej priekopy – priekopovej prepadliny tvoriacej najzápadnejšiu časť Hornádskej kotliny západne od Hrabušíc – severné svahy Nízkych Tatier. Kedysi dlhšie toky Bystrá a Vernársky potok, dnes ústiace do Hornádu, sa pôvodne vlievali do Popradu. Vplyvom mladých tektonických procesov tu došlo k zmenám riečnej siete. Na zlomy sa viaže výskyt minerálnych prameňov. Pohorie má zložitú geologickú stavbu. V západnej časti prevažujú karbonátické horniny mezozoika (vápence, dolomity) s výskytom krasových javov (Važecká jaskyňa). Východnú časť budujú permské pieskovce, ílovité bridlice, bazalty a andezity. Pohorie spadá do mierne teplej až chladnej klimatickej oblasti, je pokryté lesmi s prevahou smreka s prímesou smrekovca a borovice lesnej a nedostatkom buka, čo signalizuje zvýšenú kontinentalitu klímy. Strmé južné svahy nad Hornádskou kotlinou porastajú reliktné teplomilné dubiny s teplomilnými druhmi v podraste – ide o najsevernejšiu oblasť výskytu duba zimného na Slovensku.

Názvy informačných panelov

1. Prírodná rezervácia Baba
2. Koho tu stretneme
3. Na čom stojíme
4. Kam sa pozeráme
5. Netrhajte prosím!

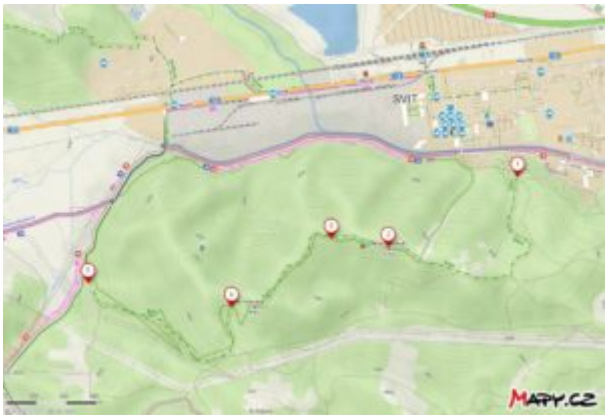

Trasa náučného chodníka Baba
Svit
Poprad
LEGENDA

SVIT
MAPY.CZ